

[Glønborg]

Der har været megen diskussion om dansk erhvervslivs stilling i forhold til ulandshjælpen. Hr. Bjørn Elmquist nævnte, at jeg havde gjort opmærksom på modsætningerne mellem ulandshjælpens interesser og erhvervslivets interesser. Det er også rigtigt, for jeg synes, vi skal være ærlige og sige, at de er der somme tider. Jeg var nok lidt hurtig til at slå fast, at i en lang række situationer kan vi naturligvis tjene begge grupper interesser, og selvfølgelig skal vi gøre det i alle de situationer, hvor vi kan.

Jeg vil imidlertid også gerne have lov til at pege på, at dansk erhvervsliv naturligvis ikke kun er knyttet til ulandshjælpen, at ulandshjælpen ikke er dansk erhvervslivs eneste mulighed for at nå ud til ulandene, og derfor pegede jeg på, at erhvervslivet bør benytte sig af alle de muligheder, der foreligger.

Jeg vil da også godt sige et par pæne ord om Industrialiseringsfonden for Ulandene, for jeg tror, at man kan gøre noget nyttigt ved også at være med til at fremme privat erhvervsliv i udviklingslandene. Men så vil jeg også sige, at mine pæne ord om Industrialiseringsfonden tilbagekalder jeg omgående, hvis den ikke vil være mere bevidst om, hvad der kan gavne, og hvad der kan skade mennesket i modtagerlandet.

Jeg vil sige meget ligeud, at det er rent profitjageri og udtryk for umenneskelig kynisme at bygge bryggerier i ulandene, og jeg håber, at vi – når vi arbejder med ulandshjælpen – kan se på vores samarbejdspartnere til alle sider og prøve netop at være opmærksom på, hvad det er, der gavner det enkelte menneske i modtagerlandet.

Jeg vil gerne sige, at vi noterer med tilfredshed, at der stadig væk holdes fast i den multilaterale bistand, og at der lægges op til en mere kritisk vurdering af, hvilke bistandsorganisationer der skal tildeles danske bistandsmidler.

Og så vil jeg bare lige have lov til til sidst at sige, at menneskerettighedsaspektet lægger vi i Kristeligt Folkeparti overordentlig stor vægt på, og vi noterer med tilfredshed, at det er kommet synligt frem i Danidas planlægning. Men herfra og så til en mere konsekvent integrering i bistandsplanlægningen er der jo et stykke vej. Vi ser frem til et frugtbart samarbejde på dette område og glæder os over, at drilleriet på ulandshjælpsfronten tilsyneladende nu er lagt til side, og at vi alle nu er indstillet på et konstruktivt samarbejde.

(Kort bemærkning).

Fischer (KF):

Hr. Riishøj havde nogle polemiske bemærkninger om ulandsdebatten, men nu drejer det sig jo ikke om, hvorvidt hr. Riishøj og jeg ville vælge hinanden til formand for noget, men om at få et positivt samarbejde i Udenrigsudvalget i den kommende tid, og det vil jeg i hvert fald lægge op til.

Men hr. Riishøj nævnte ét efter min opfattelse sagligt punkt, som jeg gerne vil kommentere, og det drejer sig om Udenrigsudvalgets hidtil meget begrænsede muligheder for at sætte sig ind i de konkrete forhold i de udviklingslande, vi yder bistand til. Det er korrekt, at udvalgets muligheder hidtil har været meget små. Hvis jeg husker ret, var sidste gang i 1985, da udvalget besøgte Kenya og Lesotho, og jeg tror, at de medlemmer, der dengang deltog, følte, at det var et uhyre udbytterigt besøg. Det var et meget kompakt program, der tillod, at man på få dage kunne sætte sig ind i forskellige hjælpeformer og forskellige landeformer, statslig, privat og på anden måde. Det var bestemt hverken ferie eller luksus. Jeg vil betragte det som en anstrengende, men udbytterig og god rejse, og jeg er enig i, at vi i udvalget skal se nærmere på en forbedring af disse muligheder, ikke mindst da kendskab til lokale landeforhold nu bliver en vigtig forudsætning for Udenrigsudvalgets arbejde. I betragtning af de mange penge, det her drejer sig om, er det nok værdifuldt, at vi har et mere end teoretisk kendskab til en række lande i den tredje verden.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Nu skal regeringen jo ikke blande sig i, hvor folketingsudvalgene vil rejse hen, og om de overhovedet vil. Alligevel kan jeg ikke dy mig for en lille bemærkning om, at jeg er meget enig i, at det ville være uhyre positivt at sikre, at så mange som muligt får lejlighed til at besøge så mange ulandsprojekter som overhovedet muligt, og fra Udenrigsministeriets side skal vi selvsagt gøre, hvad vi kan for at bistå, hvis man finder ud af, at man vil ud.

Når man ikke er kommet af sted, er det jo, fordi nogle fandt ud af, at de gerne ville til Mellemamerika, og så måtte jeg advare mod den rent fysiske fare, man dér ville bringe sig i. Onde tunger sagde, at så hensynsfuld havde jeg nok ikke været, hvis det var Markedsudvalget,